N°. 119 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Zaturdag 19 Mei.

Frankrijk.

PARIJS, den 16den Mei.

In de kamer van afgevaardigden is gisteren nog gesproken over het voorstel van den heer *Dupinaux*, nopens de betaling der achterstallen van het legioen van eer. De kamer besloot echter, toen zij tot de artikelen van het ontwerp daartoe strekkende zoude overgaan, aan de zaak geen verder gevolg te geven. De kamer heeft daarna de algemeene discussie over het budget van 1839 aangevangen. De heer *Chapuis de Montlaville*, de eerste spreker, beklaagde zich in eene lange redevoering, waarbij hij den geheelen finantielen toestand overzag, over de grootheid der openbare lasten, die, in plaats van te verminderen, nog jaarlijks toenamen. Vele leden hadden inmiddels, daar het reeds laat was, de zaal verlaten, zoo dat zijne woorden met weinig belangstelling werden aangehoord. — In de zitting van heden zijn de discussien voortgezet. De heer *Anguis* hield op zijne beurt eene lange redevoering, die evenmin bijzonder de aandacht trok. Op de vraag van een der leden, of de minister van finantien nog niet voornemens was, het reglement van administratie op de beetwortel-suiker fabrijken in wet te veranderen, zoo als zulks bij de jongste wet was vastgesteld, beloofde de minister in eene volgende zitting een ontwerp daartoe strekkende aan te bieden. — De discussie over het budget alnog ter zijde stellende, is de kamer daarop overgegaan tot de behandeling van het reeds lang aangeboden ontwerp ter verbetering van sommige havens, waarmede zij ten half vijf ure nog bezig was.

— De *Moniteur* behelst heden de ordonnantie houdende autorisatie tot de daarstelling van den spoorweg van Straatsburg naar Bazel.

— Sedert eenige dagen ziet men met bevreemding de 5 pCt. rente tot eenen koers stijgen, als of er in 't geheel niet aan eene conversie der schuld gedacht werd. De rentehouders, die hunne renten bij den lageren koers verkocht hadden, besluiten thans tot den vernieuwden aankoop, en om zich het verschil tusschen hunnen verkoopprijs en den tegenwoordigen hoogeren aankoop te getroosten. [illegible] komt uit de vaste meening voort, dat de wet op de reductie, door de kamer der pairs zal verworpen worden. Een dergelijk besluit van de gezegde kamer houden intusschen vele lieden voor eene zaak van bedenkelijken aard, die bovendien niet geschikt zou zijn om de openbare fondsen te doen rijzen, dewijl daaruit een conflict tusschen de beide wetgevende kamers zou ontstaan, dat voor het ministerie vooral van belang is voor te komen. Het ministerie wil men dat dan ook niet weinig verlegen met de zaak is. Het had gewenscht dat de kamer der pairs het beginsel der conversie aannam, maar het tegenwoordig tijdstip voor ongeschikt tot de uitvoering van den maatregel beschouwde, in welk geval deze kamer het eens was geweest met het ministerie; maar de pairs, zegt men, willen in 't geheel van geene reductie hooren en zullen het ontwerp eenvoudig verwerpen. Deze botsing tusschen de beide kamers houdt men op dit oogenblik voor te gevaarlijker, omdat de kamer der afgevaardigden bij de tegenwoordige behandeling van het budget, zich daardoor wel eens genoopt konde voelen om haren onwil te toonen, hetgeen gewis van bedenkelijke gevolgen konde zijn.

— De commissie van onderzoek omtrent de voorgestelde wet op de maatschappijen en commandite heeft haren arbeid nog niet ten einde gebragt; men begint alzoo te gelooven dat deze zaak in de tegenwoordige zitting onafgedaan zal blijven.

— [illegible] zijn thans alhier aangekomen.

— De maarschalk *Soult* heeft zijne reis naar Londen op den 28sten Mei bepaald.

— Het bulletin der geneesheeren van den heer *de Talleyrand* luidde heden morgen niet gunstig omtrent deszelfs gesteldheid, en heden middag verspreidt zich weder het gerucht, dat deze staatsman op zijn uiterste ligt.

— Het dagblad van Havre meent met zekerheid te weten, dat het ministerie, om aan het verlangen der kamer te voldoen, eerstdaags een ontwerp zal aanbieden, om de concessie voor den spoorweg van Parijs naar Havre aan de kompagnieschap die zich daartoe aangeboden heeft, te verleenen.

— De volgende telegraphische depeche is gisteren van gouvernementswege omtrent Spanje bekend gemaakt:

» Bayonne, 15 Mei.

» Volgens de onderscheiden heden van de grenzen ontvangen tijdingen, heeft er een groote afval onder de karlistische benden plaats gehad. Ten gevolge van ernstige ongeregeldheden, zou don *Carlos* Estella verlaten en zich naar Onate begeven hebben."

— Uit Madrid wordt het volgende gemeld: — De fransche gezant bij de koningin van Spanje, de heer *Latour Maubourg*, is den 8sten met zijne geheele familie van Madrid vertrokken.

» Den 10den liep te Saragossa het gerucht, dat verscheidene karlistische benden, door de voordeelen en de levendige vervolging van den kapitein-generaal van Katalonie, baron *de Meer*, gedemoraliseerd, zich aan de constitutionele overheden onderworpen hadden in de drie steden Fraga, Lerida en Cervera."

— De fransche renten hebben zich heden ter beurze op denzelfden koers van gisteren gehouden. De 5 pCt. heeft zich staande gehouden tusschen 109,10 en 109,15 en de 3 pCt. tusschen 81,15 en 81,20 tegen het einde der maand. — Men hield zich ter beurze veel bezig met het spaansch actief, 't welk rijzende bleef. De koers bleef gisteren 22; heden werd hij met 22¼ geopend en klom tot 23. De 3 pCt. Portugesche rente was eveneens gevraagd en klom tot 25¼ à ½. — De rijzing op deze fondsen zou nog grooter geweest zijn, indien de jongste tijdingen uit Madrid niet achterlijk waren gebleven. — De aankomst van den heer *Lacasses* in de hoofdstad heeft geen invloed op de Haïtische leening gehad. De notering was heden (16 Mei): 5 pCt. 109,05; 3 pCt. 81,10; Nap. r. 100,80; Sp. Ardoin 22⅝; Port. 25¼; Rom. L. 101½.

Duitschland.

FRANKFORT, den 15den Mei.

Te Berlijn worden groote aanstalten gemaakt tot de ontvangst der keizerlijke en koninklijke gasten, die aldaar in den loop dezer maand vereenigd zullen zijn. De keizer en keizerin van Rusland worden nog steeds den 19den dezer aldaar verwacht, ofschoon geen bepaald berigt daarvan bekend is gemaakt. Voor den koning van Wurtemberg, die tegen de helft dezer maand met zijne twee oudste dochters naar de pruissische hoofdstad op reis zal gaan, is voor 2000 rijksd. het » Hotel de Russie" afgehuurd; voor een gelijken prijs is het » Hotel de Brandenbourg" voor den koning van Saksen beschikbaar gesteld. (Het schijnt dat laatstgemelde eerst te Berlijn zal komen, alvorens zijne zuidelijke reis te ondernemen.) De bijeentrekking in de nabijheid der hoofdstad, van de troepen welke in tegenwoordigheid dezer aanzienlijke personaadjen groote manoeuvres zullen uitvoeren, moest den 14den een aanvang nemen.

— Een bijzonder schrijven uit Berlijn van den 9den dezer behelst het volgende: » Stellig verneemt men thans dat het geschil met den aartsbisschop van Posen nog altijd niet is bijgelegd; alhoewel men, nadat thans de opper-president van het hof van appel in het groothertogdom, de heer *von Frankenberg-Ludwigsdorf*, zijne pogingen met die van den heer *von Flotwell* vereenigd heeft, men eene rassche beslechting dier aangelegenheid te gemoet ziet; deze ambtenaar moet namelijk het persoonlijk vertrouwen van den heer *von Dunin* in hooge mate bezitten."

— De stad Minden heeft den advokaat *Detmold* te Hanover tot haren afgevaardigde ter standen-vergadering benoemd.

— De graaf *von Münch Bellinghausen*, is den 13den dezer alhier aangekomen.

— De nieuw benoemde engelsche gezant bij de Bondsvergadering, de heer *Fox*, wordt reeds tegen het einde dezer maand alhier verwacht. De tegenwoordige gezant, lord *Cartwright*, zal in die betrekking naar het hof van Zweden worden verplaatst.

— Men schrijft uit München dat de Pruissische geheim-legatieraad *von Bunsen* aldaar zijn gezin zou afwachten, hetwelk in kleinere dagreizen derwaarts zou komen. De heer *von Bunsen* was door den Beijerschen kroonprins in gehoor ontvangen.

— Volgens de jongste berigten uit het kanton Schwijz, was de verbittering onder de volkspartij tegen die der geestelijkheid en van den adel nog meer toegenomen door den dood van een haren voorstanders, die bij de kantonnale vergadering zware wonden bekomen had; de overledene liet vijf kinderen na. Het klooster Einsiedlen had [illegible] het districtbestuur om bescherming gevraagd, onder betuiging dat niet deszelfs geestelijken, maar de aristocraten van de stad Zurich de aanstokers der plaats gehad hebbende tooneelen waren [illegible]. De gevraagde bescherming was aan het klooster verleend. De [illegible] nam steeds toe.

— Te Weenen is den 9den een koerier uit St. Petersburg bij de Russische ambassade aangekomen; denzelfden avond nog, zond die ambassade een anderen koerier met depeches naar St. Petersburg afzenden. — De engelsche gezant te Weenen, sir *Fr. Lamb*, heeft den 9den een prachtig gastmaal ter eere van den turkschen gezant *Rifat* bei gegeven.

— Uit Konstantinopel ontvangt men van den 25sten April het volgende schrijven: » De opstand in Syrie verkeert in zijne laatste

oogenblikken; desniettemin vallen er nog levendige en bloedige schermutselingen voor, die evenwel slechts bij de laatste krachtsinspanning van eenen stervende zijn te vergelijken. *Emir*-Beschir [die vroeger gemeld werd *aan het hoofd* van den opstand te staan]; de vorst der Druzen, heeft geen aandeel aan den opstand gehad. *Mehemed*-ali houdt intusschen niet op met het zenden van versche troepen naar Syrie, om, ingeval het de Porte mogt goeddunken eene ernstige poging tot herovering van Syrie te doen, krachtdadigen weêrstand te kunnen bieden. Het zeggen was onlangs dat *Mehemed*-ali in persoon zich naar dat gewest begeven wilde. Hier (te Konstantinopel) worden de krijgstoerustingen volijverig voortgezet en gestadig worden er versterkingen aan het leger des Grooten Heers in Klein-Azie toegezonden."

— Naar luid van bijzondere tijdingen uit Athene van den 29sten, hadden er, ter zake van de conscriptie, op het grieksche eiland Hydra oproerige tooneelen plaats gehad, die gelukkig niet die droevige gevolgen gehad hebben welke zich in den beginne lieten aanzien. De inwoners hadden hunne gewelddadigheid begonnen met den gouverneur des eilands, terwijl deze zijnen pligt volbragt, in eene openbare vergadering te overvallen en hem op het wreedst te mishandelen. Dit echter niet genoeg zijnde, besloot men den ongelukkige ter dood te brengen; doch terwijl men over de wijze waarop dit te bewerkstelligen oneens was, deden twee mannen den voorslag om hem te verdrinken; sleepten hem, onder de luide toejuiching des volks, naar eene boot en roeiden met hem van den oever. Toen zij op genoegzamen afstand van denzelven verwijderd waren om niets van de aan den oever zaamgevloeide Hydrioten te vreezen te hebben, deden zich deze mannen aan den gouverneur als zijne redders kennen en bragten hem op Poros aan land. Dadelijk nadat dit voorval te Athene bekend werd, begaf de minister voor de marine zich terstond naar Hydra op weg, maar oordeelde het bij zijne nadering niet raadzaam om op het eiland te landen, en bepaalde zich dus van uit zijn vaartuig, den eilanders aan te kondigen dat de Koning hun vier dagen bedenktijd gaf om weder tot de orde terug te keeren, en anders besloten was de strengste maatregelen te nemen. Werkelijk werden er troepen ingescheept en andere toebereidselen gemaakt, toen men berigt kreeg dat eene deputatie der oproerige Hydrioten naar Athene op weg was, om over hunne bezwaren te onderhandelen. De Koning wilde echter niet onderhandelen met onderdanen die den uitslag met de wapenen in de hand afwachtten en gaf last om die deputatie niet aan land te laten. Met de gespannenste verwachting had men den afloop der vier bedenkdagen te gemoet gezien, te meer daar het grootste deel van de officieren der grieksche marine Hydrioten zijn, en dus tegen hunne bloedbetrekkingen zouden hebben moeten strijden. De jongste berigten hielden echter dat de raddraaijers stil ontweken waren, en dat de zaak dus als geëindigd kon worden beschouwd.

— Uit Alexandrie meldt men van den 10den dat de generaal *Achmet*-bei de opstandelingen in de provincie Bellan geslagen had, zoodat men thans den opstand in Syrie voor geheel ten onder gebragt konde houden. — De onderkoning had alle belasting op de granen afgeschaft, hetgeen den gunstigsten indruk op de bevolking had gemaakt en den prijs der granen zeker zou doen dalen. De onderkoning bevond zich thans in Neder-Egypte, om met eigen oogen zich van den toestand des lands te overtuigen.

— Te Weenen waren den 10den dezer genoteerd: 5 pCt. Met. 107; 4 pCt. 101⅝; 3 pCt. 82¾; Bankact. 1444.

Nederlanden.

Breda, den 18den Mei.

Uit 's Gravenhage wordt het volgende gemeld:

„Heden in den vroegen morgen werd de bevolking dezer stad gewekt door het gerucht van brand. Dezelve was ontstaan boven de twee eerste kamers van den linker of oostelijken vleugel van het Huis in het Bosch, alwaar Z. M. des avonds te voren Hoogstdeszelfs intrek had genomen. De balken van het plafond en de spanning van het dak daar boven zijn de eenige voorwerpen die verbrand zijn, doch de twee vertrekken daar beneden hebben eene vernieuwing noodig. Tegen zeven ure, en mitsdien in derde half uur, was alles afgeloopen, en konden de schutters, de militairen en brandspuitgasten huiswaarts keeren. De goede orde en ijver evenaarde de belangstelling der menigte, wier schrik op het eerste gerucht grooter was, dan de zaak in de gevolgen verdiende. Ten acht ure is Z. M. bereids, volgens de bevelens door Hoogstdenzelven gegeven bevelen, naar de stad gereden, en de Koninklijke familie is volkomen welvarend.

„Omtrent de oorzaak van den brand staat men nog in twijfel of dezelve in den schoorsteen of door een balk is aangekomen, welke welligt niet genoegzaam bekleed was, en die, bij het stoken der vertrekken ter ontvangst van Z. M., vuur zou hebben kunnen vatten, na eenigen tijd gesmeuld te hebben."

Men verneemt dat de schade door den brand veroorzaakt niet van dien aard is, dat Z. M. de Koning en H. K. H. Mevrouw de Prinses *Albert* van Pruissen daardoor belet worden om het paleis in het Bosch te blijven bewonen.

— Nog meldt men uit de residentie dat de groote schilderij waar aan onze verdienstelijke landgenoot de heer *C. Kruseman* arbeidde, voorstellende het kwetsen van het paard van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, op den 12den Augustus 1831, te Bautersem, thans voltooid is. Z. K. H. was dezelve gisteren morgen komen bezigtigen en had haar, na Hoogstdeszelfs goedkeuring te hebben betuigd, met welwillendheid van den kunstenaar aangenomen, als eene hulde wegens de gewigtige diensten door den Prins in den roemrijken tiendaagschen veldtogt aan het Vaderland bewezen. Binnen kort zou deze schilderij voor het publiek worden ten toon gesteld.

De belgische vertegenwoordigers hebben zich eergisteren met de nieuwe wet op het zegel bezig gehouden, zonder daaromtrent veel te vorderen. Door den heer *Doignon* werd vervolgens rapport uitgebragt op de ingekomene petitien uit het Luxemburgsche en Limburgsche, te zamen ten getale van 35, waarvan 21 uit Limburg, van zoovele gemeenten die bij de kamer ondersteuning vragen van hare wenschen om niet van Belgie te worden gescheiden. Er werd besloten tot de verzending dezer petitien aan den minister van buitenlandsche zaken.

Ook de senaat is eergisteren vergaderd geweest en heeft eerst een aantal commissien benoemd tot onderzoek van niet minder dan 21 ontwerpen door de kamer der vertegenwoordigers reeds aangenomen. De graaf *van Ansemberg* deed daarop, naar het voorbeeld van de andere kamer, het voorstel, dat ook de senaat een adres aan vorst *Leopold* zou aanbieden, om op het [illegible] in bezit zijnde grondgebied [illegible] werd door den heer *de Bousies* ondersteund, waarna de kamer zich in geheim comité vereenigde, om eenige verklaringen van den minister van buitenlandsche zaken aan te hooren. De mededeeling of de discussie daarover des avonds ten 6 ure nog niet afgeloopen zijnde, werd de voortzetting tot gisteren morgen geadjourneerd.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (17 *Mei*) genoteerd: Belg. 102; O. Met. 106⅜; Sp. Ardoin 21⅞; Difered 6; Nap. 1. 9⅜; Rom. L. 101½; Certif. te Antw. 100⅛; Bras. 76¾. — Wissel op Amst. en Rott. ½ pCt. pap. en Kort. v.

Volgens de Londensche tijdingen tot den 15den dezer was, gelijk verwacht werd, de strijd tusschen de twee groote staatkundige partijen in de zittingen van het Lagerhuis van den 14den en den 15den bijzonder lang en levendig geweest. Door het ministerie werd, dadelijk na de voorstelling door den heer *Acland* van zijn amendement op het voorstel van lord *Russell* (zie ons laatstvorig nommer), het denkbeeld geopperd om bij voorraad niets omtrent het overschot der kerkelijke inkomsten (hetwelk nog altijd slechts denkbeeldig bestaat en eerst met der tijd verwezenlijkt zal kunnen worden) te bepalen, maar in [illegible] van hetzelve jaarlijks eene bepaalde som uit 's rijks kas [illegible] opvoeding der roomsch-katholijke jeugd in Ierland af te zonderen. De behoudende partij bleef echter aandringen op de aanneming van het amendement des heeren *Acland*. Van de zijde der ministers [illegible], dat het een blaam op hun vroeger gedrag zou [illegible] om hen te noodzaken tot de intrekking van een vroeger [illegible] kracht voorgestaan beginsel mede te werken; de behoudende [illegible] werden door derzelver tegenpartij weder niet weinig beschuldigingen [illegible] de oproer in Ierland levendig te [illegible] op zich [illegible] door de zorg voor het welzijn des lands, [illegible] den, ongetrouw zijnde aan de verzekering door den hertog van *Wellington* bij den aanvang der tegenwoordige regering gegeven, dat hij en zijne vrienden er toe zouden medewerken om de iersche geschillen eens vooral in der minne uit te maken. Lord *Stanley* en anderen wederlegden deze beschuldigingen; en klaagden over de duisterheid van het ministeriele voorstel. Deze discussie — in den loop waarvan *O'Connell* zeide, te wenschen dat zijne landgenooten West-Indische slaven waren, daar zij dan ten minste op warme voorstanders in het Parlement konden rekenen — liep in den nacht van den 15den op den 16den ten einde, en had tot slotsom, dat het ministerie door de geringe meerderheid van 19 stemmen het veld behield, daar het voorstel van de behoudende partij met 317 tegen 298 stemmen werd verworpen. — Aanstaanden maandag zouden de discussien over de quaestie der tienden in het Lagerhuis worden voortgezet.

— Te Londen waren den 15den genoteerd: 3 pCt. [illegible]; Ned. W. S. 2½ pCt. 54⅝, ¾; 5 pCt. [illegible]

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (17 *Mei*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54⅜; dito 5 pCt. 101$\frac{9}{16}$, ⅝; Kansb. *ƒ* 25; Amort-Synd. 4½ pCt. 95⅝; dito 3½ pCt. 79⅝; Handelm. 187½, ¼; dito 5 pCt. 99$\frac{9}{16}$, ½; Ardoin 85 *&* 21$\frac{5}{16}$, ¼; coup. Mei 15¾, ⅞; Pass. 5⅝; Col. 18⅝.

Ter beurze werd verhaald dat het fransche gouvernement aan het huis *Rothschild* de concessie zou verleenen om een spoorweg naar de belgische grensen aan te leggen, alsmede dat de heer *Aguado* aanstaanden maandag het definitieve antwoord op zijne laatste aan het Madridsche gouvernement gedane voorslagen, betreffende de nieuwe geldleening, wachtende was. [illegible]
aan [illegible]

Te Breda, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.